Cvičení z Diskrétní matematiky

4. cvičení – Relace a funkce

23. 10. 2017

Pro relaci $R \subseteq X^2$ definujeme R^n induktivně: $R^0 = \mathrm{id}_X$ a $R^{n+1} = R \circ R^n$.

1. Mějme relaci $R = \{(x, y) \in \mathbb{N}^2 : 7 \mid |x - y|\}$. Dokažte, že je to ekvivalence a popište její třídy.
2. Mějme relaci $R = \{(x, y) \in \mathcal{P}(X)^2 : |x| = |y|\}$ pro konečnou X. Dokažte, že je to ekvivalence a popište její třídy.
3. Mějme relaci $R \subseteq X^2$.
   (a) Ukažte, že pro konečnou X existují $r, s \in \mathbb{N}$, $r < s$ taková, že $R^r = R^s$.
   (b) Ukažte, že pro nekonečnou X předchozí bod nemusí platit.
   (c) Najděte R na konečné X takovou, že $R^n \neq R^{n+1}$ pro každé $n \in \mathbb{N}$.
4. Buď $R \subseteq X^2$ relace. Dokažte, že:
   (a) $R \cap R^{-1} \subseteq \mathrm{id}_X$, právě když je R antisymetrická,
   (b) $R \circ R \subseteq R$, právě když je R tranzitivní,
5. Jaké vlastnosti má zobrazení vzniklé složením dvou zobrazení prostých, na, bijekcí, či jejich kombinací?
6. Dokažte, že funkce $f\colon X \to X$ na konečné množině je prostá právě tehdy, když je na. Platí to i pro nekonečnou množinu?
7. Buď $f\colon X \to Y$ a $g\colon Y \to X$ splňující $g \circ f = \mathrm{id}_X$ a $f \circ g = \mathrm{id}_Y$. Dokažte, že f i g jsou bijekce.
8. Mějme zobrazení $f\colon \mathbb{R} \to \mathbb{R}$ definované $f(x) = (x + 1)^2$. Je toto zobrazení prosté? Je na? Co by se změnilo, pokud by místo $\mathbb{R}$ bylo f definováno na $\mathbb{C}$?
9. Najděte uspořádání, které má právě jeden minimální prvek, ale nemá nejmenší prvek.
10. Existuje nějaké lineární uspořádání na množině komplexních čísel?

Relace Buď $R \subseteq X \times X$ binární relace.

reflexivní	$\forall x \in X\colon xRx$
symetrická	$\forall x, y \in X\colon xRy \Rightarrow yRx$
antisymetrická	$\forall x, y \in X\colon xRy \wedge yRx \Rightarrow x = y$
tranzitivní	$\forall x, y, z \in X\colon xRy \wedge yRz \Rightarrow xRz$
ekvivalence	reflexivní, symetrická a tranzitivní
(částečné) uspořádání	reflexivní, antisymetrická a tranzitivní
lineární uspořádání	ČU a navíc $\forall x, y \in X\colon xRy \vee yRx$

Zobrazení Buď $f\colon X \to Y$ zobrazení.

prosté (injektivní)	$\forall x, x' \in X\colon f(x) = f(x') \Rightarrow x = x'$
na (surjektivní)	$\forall y \in Y\colon \exists x \in X\colon f(x) = y$
bijekce	prosté a na

Informace o cvičení viz `http://iuuk.mff.cuni.cz/~husek/vyuka/dm1718.html`